

ČESKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE
Oblastní pracoviště
České Budějovice

Inspekční zpráva

Základní škola T. G. Masaryka, Horní Dvořiště

Český Heršlák 52, 382 93 Horní Dvořiště

Identifikátor školy: 600 059 430

Termín konání orientační inspekce: 23. - 24. duben 2001

Čj.	071 790/01-02039
Signatura	og2zu102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Tuto neúplnou základní školu se dvěma třídami spojených ročníků (1. a 5. ročník, 2., 3. a 4. ročník) navštěvuje v letošním školním roce celkem 33 žáků. Její součástí je mateřská škola, školní družina a jídelna. Ve škole se vyučuje podle schváleného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení kvality vzdělávání v základní i mateřské škole.

Základní škola

Český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, tělesná výchova

Plánování výuky sledovaných předmětů vychází z přijatého vzdělávacího programu. Dílčí nedostatky byly zjištěny v tematickém plánu matematiky ve 2. ročníku, který ne zcela respektuje Úpravy a doplňky základní pedagogické dokumentace vzdělávacího programu „Základní škola“ čj. 25018/98-22. Bezprostřední příprava na výuku se odvíjí od nutnosti zorganizovat výuku ve třídách se spojenými dvěma či třemi ročníky a přizpůsobit ji aktuálnímu složení žakovských skupin.

Ve škole vyučují tři pedagogičtí pracovníci. Ředitel má odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na školách 1. cyklu s aprobací český jazyk - tělesná výchova, druhý vyučující má požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na 1. stupni ZŠ. Oba učitelé mají ve zdejší škole mnohaletou praxi. Vychovatelka školní družiny, která vyučuje 11 hodin a to čtení a literární výchovu, hudební výchovu, tělesnou výchovu, prvouku a přírodovědu, odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku v ZŠ nemá.

Vyučování probíhá ve dvou prostorných třídách. V jedné z nich je estetický vzhled narušen poničenou zdí. Žakovský nábytek vcelku odpovídá fyzickým parametrům žáků, nábytek ve třídách je starý. Materiální podmínky pro výuku na 1. stupni ZŠ jsou skromné, ve třídách je málo názorných pomůcek, některé jsou již zastaralé a některé např. novější přehledy vyjmenovaných slov s obrazovým materiálem, moderní encyklopedie nebo manipulační atlasy k výuce přírodovědy chybějí zcela. Moderní didaktická technika je zastoupena v malé míře. Školní knihovna obsahuje v absolutní převaze staré tituly. Tělocvična školy svou velikostí odpovídá počtu žáků v jednotlivých třídách, vybavení nářadím a náčiním je na průměrné úrovni.

Sledované hodiny byly členěny obvyklým způsobem. V menší míře se uplatnila úvodní motivace. Vyučující zpravidla dělili vyučovací jednotky na přímou práci se skupinou žáků jednoho ročníku a samostatnou práci žáků jednoho nebo dvou ročníků. Vyučování bylo převážně pojato jako oddělená práce jednotlivých skupin. Převažovala frontální výuka. Přínosem byla snaha o sblížení některých činností s odlišenou úrovní zvládnutí pro žáky jednotlivých ročníků a organizace práce mimo prostor lavic. Hodina čtení a literární výchovy ve třídě se třemi ročníky byla zpestřena zpěvem s hudebním doprovodem a nácvikem tanečku. Vcelku dobře fungovala zpětná vazba o průběžném plnění zadané práce a podle potřeby vyučující poskytovali žákům individuální pomoc. V hodinách bylo zvoleno přiměřené pracovní tempo, výuka byla vedena jasnými pokyny. Relaxační chvíle nebyly organizovány, ale vyplynuly z postupného plnění úkolů stanovených pro jednotlivé skupiny žáků i z odlišného pracovního tempa jednotlivců. Psychohygienické podmínky výuky ve třídách i v tělocvičně byly

nepříznivě ovlivněny nízkou teplotou. Tomu byla přizpůsobena stavba hodin tělesné výchovy, kdy vyučující volili činnosti, při kterých byli žáci často v pohybu. V zadávaných cvičeních pak nebyla zcela využita diferenciaci s ohledem na různé věkové složení žáků spojených ročníků.

Hodnocení žáků ve sledovaných hodinách bylo objektivní. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že v 5. ročníku převládají známky z diktátů na úkor ostatních složek českého jazyka.

Výuka probíhala v příjemné atmosféře. Žáci dbali pokynů vyučujících, k sobě navzájem byli přátelští.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je hodnocena celkově jako průměrná, materiální zajištění výuky je však převážně pouze vyhovující.

Mateřská škola

Činnost mateřské školy zajišťuje v celém rozsahu jedna učitelka s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. V letošním roce je zařazeno do třídy MŠ celkem 19 dětí, z tohoto jsou 2 děti mladší tří let. Kapacita je maximálně naplněna, rozhodnutí o výjimce z počtu dětí ve třídě je řádně doloženo.

Dětem slouží při většině činností prostorná herna. Má dostačující volnou plochu pro pohybové aktivity, pod okny jsou umístěny pracovní stolky a námětový koutek. Byly položeny nové podlahové krytiny. MŠ. Samostatně je umístěna ložnice. Další místnosti - jídelna a hygienické zařízení slouží střídavě MŠ a ZŠ. Materiální zajištění je vcelku dobré, umožňuje názorné poznávání i aktivní tvořivé a námětové činnosti. Učitelka denně využívá klavír, pro zpestření a rozšíření je k dispozici také audiovizuální technika. Z hlediska psychohygienických požadavků denní program respektuje zvláštnosti předškolního věku a je velmi dobře přizpůsoben konkrétním podmínkám. Nevyhovující je však opomíjení pitného režimu. Děti pijí poprvé až při svačině, zcela chybí možnost doplnit nebo nahradit mléčný nápoj jiným (voda, čaj).

Plánování a příprava činností vychází z požadavků všestranného předškolního vzdělávání. Učitelka dbá na vyvážené zastoupení jednotlivých výchovných oblastí, denně jsou zařazovány pohybové činnosti a pobyt venku. Do základního programu jsou vloženy příležitostně některé kulturní a společenské akce, většinou společně se třídami ZŠ. Plány vzdělávací činnosti si učitelka zpracovává měsíčně a konkretizuje pro týdenní program třídy. Velkou pozornost věnuje rozvíjení řeči a dalších předpokladů pro úspěšné vzdělávání v základní škole.

Řízené a spontánní činnosti

Hospitace zahrnovala všechny činnosti dopoledního programu: ranní hry, cvičení, literární výchovu, pobyt venku, sebeobslužné dovednosti a stolování.

Poměr řízených a spontánních činností byl v průběhu dne vyvážený, dostatečný prostor byl ponechán hře. Sledované činnosti se celkově vyznačovaly laskavým vedením, vytvářením přirozených situací pro učení a zájmem dětí o nabídnutou činnost. Hry a spontánní činnosti ve skupinách si děti volily podle zájmu, převažovaly konstruktivní a společenské hry, které si většinou už samostatně organizovaly. Zcela přirozeně provázely některé hry zpěv dětí.

Ranní cvičení bylo dobře organizované a pěkně motivované. Děti cvičily bosé, v uvolněném oděvu. Úvodní rozehrání organismu s říkadly a rytmickým doprovodem navodilo zdravotní cviky všech svalových oblastí. Učitelka cvičila s dětmi, dbala na vytváření návyků správného držení těla. Cvičení bylo ukončeno hudebně pohybovou hrou. Náročnost cvičení a požadavky na zvládnutí pohybových dovedností byly přiměřené, s odstupňovanou náročností podle věku dětí. Poněkud menší pozornost věnovala učitelka kontrole správného provedení pohybu.

V navazujících činnostech byly rozvíjeny vztahy a souvislosti v tematickém okruhu jarní přírody. Děti se seznámily s novou pohádkou, učily se reprodukovat příběh. Činnosti byly velmi dobře promyšleny a připraveny. V první části se střídaly různých formy činnosti, učitelka povzbuzovala děti k samostatnému vyjadřování. Druhá část byla věnována souvislému vyprávění, tedy převážně práci se staršími dětmi. Pro skupinu mladších dětí chyběla nabídka jiné činnosti (hry).

Při vycházce byly vyváženě plněny cíle poznávací i rekreačně tělovýchovné. Učitelka měla promyšlen vhodný program a vybrala bezpečný terén. Pro spontánní činnosti postrádaly děti odpovídající pomůcky, proto si vyhledávaly rozličný materiál. Cestou bylo zřejmé, že všechny děti mají výborně zvládnuté návyky bezpečného chování na komunikacích.

Sebeobslužné dovednosti dětí odpovídají jejich věku. Děti jsou velmi samostatné, dobře se orientují v budově, spolehlivě pomáhají při péči o nejmladší.

Podmínky vzdělávací činnosti jsou celkově průměrné. Vzdělávací činnost je všestranná, řízené a spontánní činnosti jsou rovnoměrně zastoupeny. Sledované činnosti byly převážně velmi dobré.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Škola si klade za cíl poskytnout žákům kvalitní základy všeobecného vzdělání za současného rozvíjení osobnosti každého žáka. Toho se snaží dosáhnout plněním vzdělávacích cílů přijatého vzdělávacího programu a jeho doplněním cíli hodnotovými. Vyučující vycházejí z rámcového plánu práce pro letošní školní rok. Jsou v něm stanoveny výše zmíněné cíle a v obecné rovině i prostředky, kterými jich chce škola dosáhnout.

Výuka probíhá podle schváleného vzdělávacího programu, učební plány jednotlivých ročníků jsou stanoveny v souladu s tímto programem. Vyučující mají zpracované tematické plány jednotlivých předmětů. Nepovinné předměty ani zájmové kroužky ve škole nejsou, rovněž nejsou vykazováni integrování žáci.

Pedagogický sbor tvoří ředitel školy, učitel, vychovatelka školní družiny, která vyučuje i v ZŠ a učitelka mateřské školy. Provoz školy zajišťuje školník, dalším zaměstnancem je pracovnice školní jídelny.

V organizačním zajištění školního roku mají všichni zaměstnanci stanoveny své povinnosti a kompetence. Vzhledem k velikosti školy a počtu pracovníků se problematika vzdělávacího procesu a chodu školy řeší neformálně a operativně. Pracovníci základní i mateřské školy jsou v každodenním kontaktu. Čtyřikrát ročně probíhají pedagogické rady, přibližně dvakrát do roka se konají provozní porady. O prospěchu a chování svých dětí jsou rodiče informováni tradičními způsoby (notýsky a žákovské knížky), dvakrát ročně jsou pro ně pořádány třídní schůzky. Škola pořádá pro rodiče pravidelné vánoční besídky, na veřejnosti vystupují žáci školy i při vítání občánků či při setkáních důchodců.

Organizace vyučování odpovídá závazným právním předpisům, rozvrh hodin se snaží respektovat pedagogické a psychohygienické zásady vyučování. Hodinové dotace jednotlivých předmětů a ročníků jsou v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. V době konání inspekce byly ve škole problémy s vytápěním budovy. To se nepříznivě projevilo v teplotě vnitřních prostor, kdy v dopoledních hodinách nepřesáhla teplota ve třídách 16°C, v tělocvičně byla i nižší.

Školní řád obsahuje všechny body stanovené § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/91 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Výroční zpráva o činnosti školy je zpracována v souladu s § 17e odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů, je vedena. Je třeba doplnit ještě některé podklady k zařazení do sítě škol a zveřejnit informace podle zákona č. 106/99 Sb. o svobodném přístupu k informacím.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je vzhledem k obtížím s tím spojeným (zastupování) problematické, dle možností se zúčastňují 1-2krát za rok vybraných akcí. Vychovatelka školní družiny, která vyučuje některé předměty, konzultuje problematiku výuky dle potřeby.

Ředitel školy má zpracován roční plán kontrol a hospitací. Písemné záznamy z kontrolní činnosti nejsou vedeny, záznamy z hospitační činnosti jsou spíše formální.

Sledované oblasti řízení školy (plánování, organizování, vedení a motivování a kontrolní činnost) jsou na průměrné a velmi dobré úrovni, celkově je kvalita řízení hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 a § 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů.
- Plán práce ZŠ Horní Dvořiště na školní rok 2000 - 2001.
- Organizace školního roku 2000 - 2001.
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000.
- Plán hospitací a kontrol 2000 - 2001.
- Tematické plány sledovaných předmětů.
- Podkladová inspekční dokumentace.
- Písemnosti žáků.
- Hospitační záznamy členů týmu.
- Dokumentace mateřské školy (evidence dětí, Přehled výchovné práce).

ZÁVĚR

Základní škola plní dobře zvolený vzdělávací program, kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je na průměrné úrovni. Kvalita vzdělávání v mateřské škole je velmi dobrá.

Řízení odpovídá podmínkám malého zařízení, má celkově velmi dobrou úroveň. Od předcházející inspekce se celkově zlepšilo vnitřního klima zařízení a materiální zajištění činnosti mateřské školy. Problematickými zůstávají kvalita hygienického zařízení pro děti a dosud nezajištěný pitný režim.

Doporučení:

- Škola citelně postrádá moderní názorné pomůcky a aktuální tituly knih včetně encyklopedií, proto by bylo vhodné toto zásadně inovovat.

- Přidělení hodin čtení a literární výchovy jiné vyučující ve třídě se spojenými třemi ročníky není optimální, do budoucna je žádoucí předměty přidělit tak, aby všem složkám českého jazyka vyučoval jeden pedagog.
- Protože většina škol, kde budou žáci pokračovat v plnění povinné školní docházky, je již vybavena počítači s výukovými programy, je aktuální ve škole zajistit i tuto oblast výuky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslav Doležal	.....
Členové týmu	Mgr. Věra Drsová	.....
	Mgr. Daniela Petrová	.....

V Českých Budějovicích dne 17. května 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. 5. 2001

Razítko

Ředitel školy	Podpis
----------------------	---------------

Mgr. Antonín Čížek

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Okresní úřad, referát školství, Havraní ul., 381 01 Český Krumlov	1. 6. 2001	881/01
Zřizovatel: Obec Horní Dvořiště/26 382 93 Horní Dvořiště	1. 6. 2001	882/01

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		k inspekční zprávě nebyly podány připomínky